

INZICHTRIJKE MONITORS

Jamie Biesemans

ELAC CARINA BS243.4

€ 999,- per paar www.elac.com

Beoordeling ●●●●●

Is Andrew Jones van ELAC de beste luidsprekerontwerper van dit moment? Mogelijk. Maar hij is in elk geval de productiefste, want na een reeks geslaagde luidsprekers is Jones er alweer. Ditmaal met de Carina, een betaalbare middenklasser die ELAC's geliefde JET-tweeter opnieuw een sterrol geeft.

De Carina is de nieuwste luidsprekerfamilie van ELAC. De Duitsers uit Kiel zijn de laatste jaren wel heel intens bezig met het uitbrengen van nieuwe producten, waaronder zeer veel speakers. Tel maar op: Debut en Debut 2.0, Uni-Fi, Navis, Adante, Concentro – en nu dus Carina. Die ware explosie aan nieuwe luidsprekermodellen heeft te maken met de werkvijver van Andrew Jones, de legendarische ontwerper die na het inkrimpen van Pioneer de overstap maakte naar ELAC. Hij ging prompt aan de slag om te bewijzen dat je met beproefde technieken heel veel geluidskwaliteit kan bieden. En dat aan redelijke prijzen. De Carina's die we hier bekijken beantwoorden perfect aan die beschrijving, wél met iets meer aandacht aan een elegante afwerking dan bij de goedkope Debut-speakers. Wie goed oplet, zal de JET-tweeter bespeuren waar ELAC in het verleden regelmatig mee scoorde. Je kunt uit de volledige naam van de Carina-boekenplankspeakers

die we hier testen - BS243.4 - ook afleiden dat ze een verdere evolutie zijn van de oudere 240-reeks van het Duitse merk. Heel uitgebreid is de Carina-familie trouwens niet. Naast de 2-wegs BS234.4 is er nog enkel de FS247.4-vloerstaander en de CC241.4-centerspeaker. Drie modellen dus, maar dat is meer dan genoeg voor de meeste scenario's, inclusief surroundopstellingen.

SIERLIJK DESIGN

Waar de instapmodellen bij ELAC eerder functioneel zijn afgewerkt – zoals bij nagenoeg alle fabrikanten – is de Carina heel wat oogstrelender.

Voor net geen 1.000 euro per paar ontvang je een compacte monitor die door zijn slanke lijnen vanuit sommige hoeken nog kleiner lijkt. Het zit hem in de brede voorkant met zijn afgeronde hoeken die via de zijpanelen naar een smallere achterzijde brengt. De afwerking in een matzwart of satijnwit versterkt het premiumgevoel nog verder, net zoals de blinkende aluminium ringen die rond de tweeter en woofer zijn aangebracht. De speaker rust bovendien in een kunststoffen basis, wat ook de vorm subtiel anders maakt dan een doordeweekse boekenplankspeaker. Maar de designkeuzes die ELAC ▶

**OOK AAN EEN LAGER VOLUME KLINKEN
DE CARINA'S MOOI IN BALANS.**

maakt draaien niet enkel om de esthetiek. Er zijn ook voordelen op akoestisch vlak. Zo zouden die afgeronde overgangen naar de zijkanten minder diffractie van de hogere tonen uit de tweeter opleveren. Vanuit de luisterzetel valt het ook niet op dat de speaker aan de achterkant niet helemaal tot aan zijn basis loopt. In plaats van de klassieke ronde basreflexopening die je op heel wat speakers terugvindt, koos Jones in dit geval voor een indirecte aanpak. Er is inderdaad een

opening, aan de onderkant. Maar het is niet zichtbaar en is op een vernuftige wijze geconstrueerd zodat het licht verspreid via een gleuf langs de drie zijden van de speaker. Kijk je langs de zijkant naar de Carina-boekenplankspeaker dan zie je een driehoekvorm, alsof iemand een taartstuk uit de behuizing nam. Het interessante aan deze aanpak is dat de overdruk veroorzaakt door de woofer binnen de luidsprekerkast op een heel natuurlijke, ongehinderde wijze naar buiten wordt geduwd. Bij

ontwerpen met één ronde poort op de achterkant heeft de afstand tussen de speaker en de muur meestal een impact op de laagweergave. Hoe dichter, hoe dieper maar ook wolliger de bassen worden. Niet zo bij de BS234.4, dat door die driehoekige opening heel wat plaatsingsongevoeliger wordt. Tijdens onze tests werden we ook geen bijgeluiden (chuffing) gewaar, zoals je bij een minder goed ontworpen baspoort wel kunt ervaren. Kortom, zowel dicht als ver weg van de muur blijft de basweergave van de Carina-monitor strak en gecontroleerd.

JET

Voor de Carina haalt ELAC opnieuw zijn JET-tweeter boven, wat de fans zeker niet ongelukkig zal maken. En het is geen eenmalige zet van de fabrikant, want ook bij de luxieuze Vela-lijn tekent de bijzondere tweeter present. Kenners van het merk kennen de JET-tweeter wellicht wel, want in het verleden gebruikte ELAC deze interpretatie van de ribbon-tweeter regelmatig. Het is verdere ontwikkeling van de Air Motion Transformer die Oskar Heil een kleine half eeuw

geleden ontwikkelde en inmiddels door verschillende fabrikanten wordt toegepast.

Bij dit design wordt een heel licht membraam als een harmonica opgevouwen; door het elektrische signaal van je versterker beweegt het open en toe. Die beweging duwt lucht uit de plooiën van het membraam. Het grote voordeel van de JET-tweeter is dat heel kleine bewegingen van het membraam vliegensvlug worden omgezet in grote luchtbewegingen. Een luchtige, kristalheldere weergave van het hoog is wat je kan verwachten - en dat levert de Carina inderdaad.

We vinden de speakers van Andrew Jones altijd bijzonder universeel als het gaat om genres. Je kunt er alles op beluisteren, iets dat ons in het verleden zowel bij de Debuts als de Adantes opviel. Ook de Carina's tonen zich alleskunnende, die zowel de strakheid bezitten om elektronische muziek zoals deadmau5 supergecontroleerd neer te zetten als de balans om ook indie-rock uit de jaren negentig knap weer te geven. De nadruk ligt wel iets meer op een detailrijke, heldere weergave, waardoor de fijne details - zoals vingers die over snaren glijden vooraleer het volgende akkoord aan te snijden - uit de mix komen. Dat geeft wat ons betreft een prettig 'livegevoel' aan veel opnames. De JET-tweeter straalt bovendien heel breed uit, wat in combinatie met de brede basopening zorgt voor een volle klank. Dat die volheid ook nog standhoudt als de volumeknop bijna dichtgedraaid is, vinden we ook sterk. Veel monitors komen pas helemaal 'los' als er wat luider wordt gespeeld. Niet zo bij de BS234.3, die ook heel stil de percussie in 'Last Revolutionary' van Seun Kuti (zoon van) en Egypt 80 nog voldoende body geeft. In Afrobeat zoals deze speelt de ritmesectie een sleutelrol, dus dat is wel echt een troef. De tweeter reageert niet enkel snel en is goed in microdetail, ook de attack is heel goed, wat toelaat om de immense ritmiek van dit 'Black Times'-album (FLAC 44,1 kHz / 16-bit) heel goed over te brengen. Je begint spontaan mee te wiebelen.

INTIMISTISCH

Tijdens onze test sloten we de Carina's aan op de Marantz PM7000N die rond dezelfde periode in de testruimte op bezoek was. Als bronnen zetten we de ELAC Miracord 90 in, een uitstekende draaitafel van hetzelfde huis als

de speakers, en de gloednieuwe Auralic Altair G1 (zie test elders in dit magazine). Omdat er in de testruimte wel vaker toestellen komen en gaan, werden de boekenplankspeakers ook tussendoor aan een Naim Uniti Atom gehangen. Maar zo'n high-end versterker hebben de ELAC's niet nodig om hun beste kant te tonen, al moet je ze nu ook niet combineren met iets ultragoedkoop. Net zoals vele compacte speakers hebben ze een lagere gevoeligheid (85 dB), wat wel wat meer vereist van de versterker. Dat huwelijk tussen Marantz en ELAC beviel ons in elk geval zeer goed.

De verrassende kracht van de BS234.3 valt goed te ervaren bij het mooie 'Stay Tuned' van de Canadese zangeres Dominique Fils-Aimé. Niet alleen komt haar stem helemaal los van de kleine ELAC's, bij de vaak terugkomende meerstemmige delen en de traditionele percussie ontstaat er een diepte in het geluidsbeeld waardoor onze luisterruimte met de ogen dicht meteen wat groter klinkt. De JET-tweeter presenteert ook alle

kleine nuances, zoals wanneer Fils-Aimé even langzaam inademt tussen zwoel gebrachte zanglijnen. Het is een heel intimistische performance dat we hier horen. We kijken ook op bij de aanvang van Prokofievs 'Romeo & Juliet: Op.64: Dance of the Knights', in een uitvoering met violiste Lisa Batiashvili, verrast als we zijn door de impact van de diepe dreunende pauken - maar ook door het vloeiende karakter van de strijkers in dit prachtig werk (al is dit niet de mooiste uitvoering).

CONCLUSIE

Ben je op zoek naar boekenplankspeakers die veel inzicht bieden in het fijne detail van muziek zonder daarbij tekort te schieten qua basprestaties? Dan is de Carina BS243.4 zeker een te onderzoeken optie. Het slimme design met een opening aan drie zijden zorgt voor een verrassend volwassen laag, ook als de volumeknop niet echt ver opgedraaid is. De echte ster is echter die JET-tweeter, die deze ELAC-boekenplankspeaker behoorlijk wat audiofiële kwaliteiten geven. En dat in een prijsklasse waar je dat niet meteen verwacht. ◀

PLUSSEN & MINNEN

- + Mooie, gedetailleerde hoog
- + Compact formaat maar geen kleine sound
- + Goede basprestaties
- + Prima afwerking voor de prijs
- Vereisen een betere versterker